

Speech 'Internationale Transgender Gedenkdag' door Harry Siebring
Maandag 20 november 2017, Zwolle

Geachte aanwezigen, geliefde mensen,

Wat fijn dat u hier bent.

Vandaag zijn we samen gekomen op Internationale Transgender Gedenkdag, ook wel TDoR genoemd, wat staat voor Transgender Day of Remembrance. Sinds 1999 wordt op 20 november jaarlijks stilgestaan bij transgender personen die (in de voorliggende 12 maanden) door geweld om het leven zijn gekomen. Op veel plaatsen in de wereld wordt vandaag stilgestaan bij mensen die zijn vermoord als resultaat van transfobie.

De nationale herdenking wordt dit jaar in Zwolle gehouden, alhier in de Sint-Michaëlskerk. Deze dag is georganiseerd door Club-T van COC Zwolle op initiatief van en in samenwerking met Transgender Netwerk Nederland.

Kort vóór deze herdenking heeft Jan Brink, wethouder Cultuur, namens de gemeente Zwolle het Verdrag van Dordrecht ondertekend. Dit is een tienpuntenplan voor transgendervriendelijk werkgeverschap. Hiermee wil de gemeente Zwolle als werkgever het goede voorbeeld geven.

Uitsluiting van transgender personen op de werkvloer is een groot probleem in Nederland. Armoede en sociaal isolement onder transpersonen valt niet los te zien van discriminatie die zij ervaren bij het vinden van werk. Werkgevers die de gemeente Zwolle hierin voorgingen zijn onder andere de Hanzehogeschool Groningen en de gemeente Lelystad.

Een van mijn beste vriendinnen is Heleen, inmiddels alweer 20 jaren. Heleen is een transgender persoon en in de eerste 18 jaren van onze vriendschap heb ik daar nooit iets over gevraagd. Ik vond het eerlijk gezegd ietwat brutaal vragen daarover te stellen. Ook vond ik het niet belangrijk, want dat was immers niet de reden voor onze vriendschap. In 2013 ben ik van Emmen naar Zwolle verhuisd en ooit had ik me voorgenomen, dat als ik eenmaal in een stad zou wonen waarin een COC vereniging actief was, ik me zou aanmelden als vrijwilliger. Want ik wilde bijdragen aan meer zichtbaarheid en acceptatie van LHBT's. Zo gezegd, zo gedaan. Ik begon als vrijwilliger van COC Zwolle met het geven van voorlichting aan jongeren op scholen over seksuele diversiteit en genderidentiteit. Door de gesprekken met jongeren merkte ik, dat ik op lang

niet alle vragen een helder antwoord kon geven. Met name de vragen over transgender. Aangezien Heleen ook in Zwolle woont, zagen we elkaar vaker en heb ik 2 jaar geleden toch maar eens gevraagd of ik haar wat vragen zou mogen stellen over genderidentiteit. Natuurlijk mocht dat, ik was immers toch een goede vriend. Ook kwam ik via Connected, social support groep voor LHBTI vluchtelingen, van COC Zwolle in contact met transpersonen die gevlucht waren uit landen als bijvoorbeeld Irak, Iran, Trinidad, Jamaica, Turkije, de Filipijnen. Mensonterende verhalen over mensenhandel, gedwongen prostitutie, mishandeling, bedreiging en uiteindelijk diep beschadigde mensen. Onvoorstelbaar dat dit echt gebeurt in de wereld, maar het is de keiharde realiteit. In de gesprekken ook hierover tussen Heleen en mij kwam al snel naar voren dat er transgender personen zijn die behoefte hebben aan onderling samenzijn, in een veilige omgeving. Een plek waar je jezelf kan zijn. Op de vraag of Heleen COC Zwolle hierbij zou kunnen en willen ondersteunen kwam niet meteen een volmondig ja. Enige twijfel over of je je als transgender persoon wilt profileren in die zin. Ik had daar alle begrip voor en heb deze vraag gelaten voor wat het was. Ik was allang blij met alle informatie en kennis die ik had opgedaan. Toch heeft uiteindelijk deze interesse en de openheid in onze vriendschap er mede toe geleid dat Heleen zich geroepen voelde iets te doen voor transpersonen, namelijk een ontmoetingsgroep te willen opzetten. De naam was al snel bedacht, Club-T en uiteraard werd Heleen coördinator van deze groep. Inmiddels bestaat Club-T ruim een jaar en heeft zich bewezen. Het sluit aan bij de behoefte van mensen die bezig zijn met hun genderidentiteit, soms zoekende zijn en elkaar hierin willen ontmoeten.

Wat ik hiermee wil aangeven is dat respect voor en oprechte interesse in elkaar, vooroordelen geen kans geven. Dit zie ik als een sterke basis voor meer diepgang en het beter leren kennen en begrijpen van elkaar.

Ook is er behoefte aan representatie en nuancering van de beeldvorming over transpersonen. Gisteren heb ik van Meike van der Lippe, Oprichter van Stichting Inclusief, een geweldige oplage in ontvangst genomen van het in augustus uitgegeven TRANS magazine. Een 100 pagina's tellend magazine, geschreven door transgender personen. In TRANS magazine staan onder andere artikelen als Transgender Murder Monitor, Transfobie in Europa, interviews met een transgender historicus en pioniers, persoonlijke verhalen, kunst en reportages. Het doel van TRANS magazine is informatie bieden over transgenderpersonen én als tegen- of medegeluid ten opzichte van de mainstream cisgender journalistiek.

Meike heeft me hiertoe afgelopen week benaderd, zij wilde TRANS Magazine graag aanbieden aan de deelnemers van de herdenking in Zwolle. Een geweldige geste die ik van harte heb aangenomen. Bij deze aangeboden aan u! TRANS magazine is een product van de samenwerking hiertoe tussen Meike van der Lippe en Yvo Manuel Vas Dias, oprichter en voorzitter van TransAmsterdam.

Deze plek, de Sint-Michaëlskerk, is een bijzondere plaats van samenkomst, juist op deze gedenkdag. Aartsengel Michaël staat symbool voor veiligheid en bescherming. Basisprincipes die ieder mens nodig heeft om te kunnen leven. Veiligheid en bescherming kan je een mens bieden en je kan deze ervaren van anderen. Aan deze basisprincipes is, en wordt nog steeds, ernstig tekort gedaan, met als gevolg dat transgender personen hun leven hebben moeten laten. Ten grondslag hieraan ligt onder andere de stigmatisering van transgender personen die leiden tot vooroordelen, onbegrip en discriminatie.

In de gemeente Zwolle hangt vandaag de transgender vlag halfstok, ter ere van en nagedachtenis aan slachtoffers van transfobie. Ieder jaar worden tijdens de herdenking de namen een voor een voorgelezen van transgender personen die waar ook ter wereld vermoord zijn in de afgelopen 12 maanden. Dit jaar werden 325 moorden geregistreerd, waaronder de moord op Bianca. Bianca werd op 29 september in Arnhem op brute wijze om het leven gebracht. Het is duidelijk dat niet alleen ver van ons vandaag, maar ook dichtbij, in Nederland, nog veel te verbeteren is aan de positie van transpersonen. Zoals Tanja Ineke, voorzitter van COC Nederland, al eens zei : 'zichtbaarheid gaat aan acceptatie vooraf'. Een belangrijke zin én opdracht. Laten we niet wegglijden, maar de realiteit onder ogen zien en mensen een gezicht geven.

***tekst Heleen:** Daarom vraag ik mijn mede-gevoelsgenoten openlijk transgender te durven zijn, en niet weg te vallen in de massa. Je hoeft je leven niet compleet op de kop te zetten om een ander te helpen, maar door op te staan en duidelijk te maken wie je bent en waar je voor staat, kun je anderen, oudere en jongere, helpen zichzelf te zijn. En.....er voor te zorgen dat men transgenderisme accepteert, en het als een gewone, normale manier van leven gaan zien, ons als volwaardige mensen gaan beschouwen.

In stilte, eerbied en in liefdevolle nagedachtenis gedenken, rust in vrede.